Tie tuo ja vie

K U L T T U U R I A

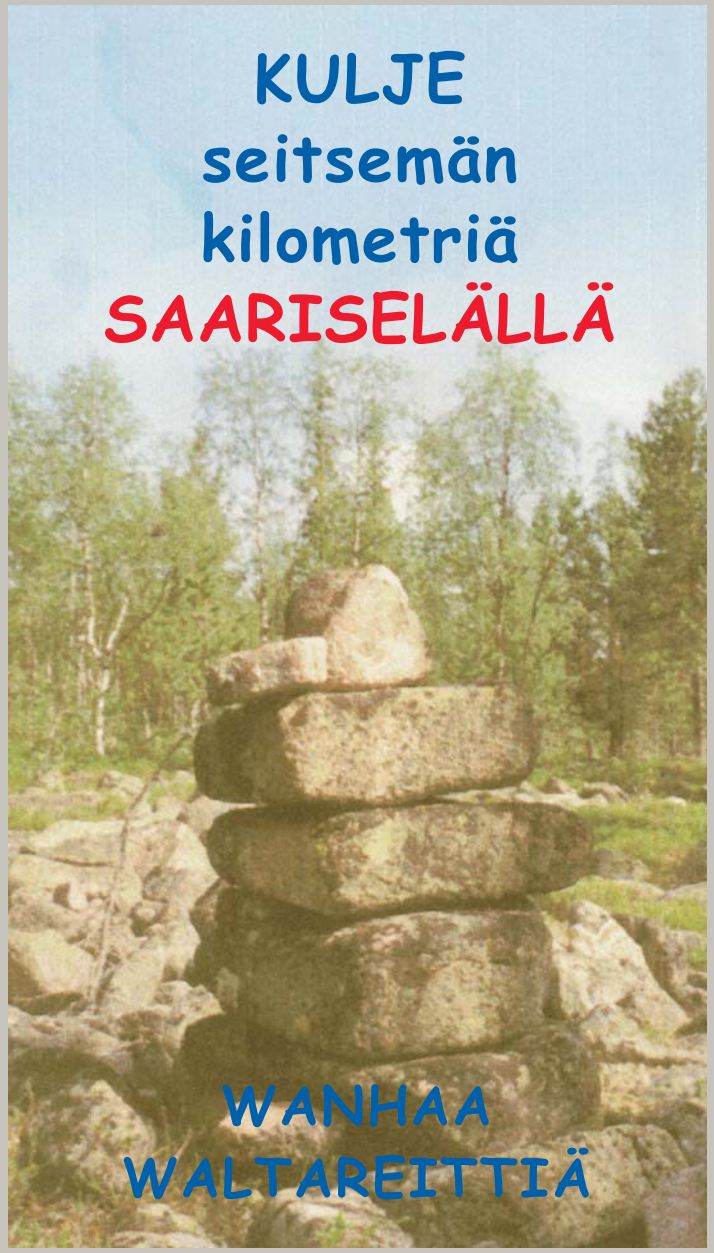

KULJE seitsemän kilometriä SAARISELÄLLÄ

WANHAA WALTAREITTIÄ

RUIJANPOLKUA

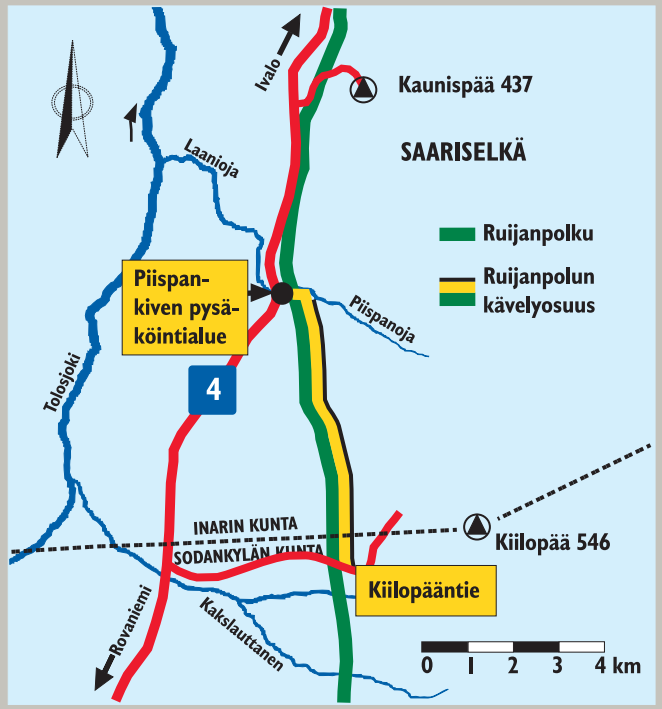

Ruijanpolusta osa on nykyisin Lokan tekoaltaan alla. Taustalla Nattaset.

Ruijanpolku

johti Perämereltä yli SAARISELÄN Jäämeren eli Ruijanmeren rannoille. Ei ole tietoa, milloin sitä on ensi kerran kuljettu, mutta asiakirjoissa reitti mainitaan jo 1500-luvulla. Saariselän tunturipuroista Ruijanpolun läheisyydestä löytyi kullan merkit vuonna 1865. Kulku Ruijanpolulla loppui 1900-luvun alussa.

Ruijanpolku välillä Kiilopääntie ja Piispankiven pysäköintialue on viitoitettu ja kunnostettu matkailukohteeksi, johon on rakennettu 12 infopistettä. Ne kertovat alueen historiasta ja kehityksestä. Noin seitsemän kilometrin pituisen polun voi taivaltaa esim. lenkkikengissä, sillä suopaikat on pitkostettu.

Kohteen kunnostajat Lapin ympäristökeskus ja Inarin kunta toivottavat Wanhaan Waltareittiin tutustujille kulkemisen riemua ja alueen historian kokemisesta

iloisia elämyksiä.

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUS

SAARISELKÄ
on Kulta-Lappia

Ylä-Lapista kuului toistasataa vuotta sitten kummia; sieltä oli löytynyt kultaa. Huhut kiirivät Pietariin asti suurliikemiesten ja keisarinkin korviin. Varustettiin valtion ja yksityisten varoin etsintäryhmiä.

Alkoi kultaryntäys Lappiin. Satoja lapioita, hakkuja ja kankia iskeytyi Lapin karuun maaperään. Padottiin virtoja ja puroja ja niiden varsille nousi turvekammeja, kämppiä, kaivoskuiluja ja jopa pienoisia kaivoskyliäkin. Lapin väkiluku kaksinkertaistui, eläminen ja elinkeinot elpyivät. Ylä-Lapin ensimmäiset tietyöt käynnistyivät. Maastoon piirtyivät pysyvät arvet, kullankaivun jäljet.

Lappiin syntyi ympäristö- ja kulttuurimaisema, joka on ainutlaatuinen koko

Wanhalla mantereella.

Syntyi Kulta-Lappi.

Oulun läänin maaherra Georg von Alfthan ennakoi kultaryntäyksen ja rakennutti keväällä 1870 tiettömään erämaahan Ivalojoen törmälle kruunun virkamiehille tukikohdan KRUUNUN STATIONIN.

Kansa nimesi tukikohdan IVALOJOEN KULTALAKSI. Georg von Alfthan julkaisi useita Ylä-Lapin karttoja ja suunnitteli reittejä Jäämeren rannoille. Hänestä tuli myöhemmin Suomen ensimmäinen liikenneministeri.

Teksti ja valokuvat E. Lilja. Taitto Kyllikki Koskela. Tornion kirjapaino 2003